

TAMMI

LEENA
LEHTOLAINEN

JOULUPUKIN SUUDELMA
JÄNNITTÄVIÄ JOULUTARINOITA

LEENA LEHTOLAINEN

MARIA KALLIO -SARJA

- Jälkikaiku, 2020
- Turmanluoti, 2018
- Viattomuuden loppu, 2017
- Surunpotku, 2015
- Rautakolmio, 2013
- Minne tytöt kadonneet, 2010
- Väärän jäljillä, 2008
- Rivo Satakieli, 2005
- Veren vimma, 2003
- Ennen lähtöä, 2000
- Tuulen puolella, 1998
- Kuolemanspiraali, 1997
- Luminainen, 1996
- Kuparisydän, 1995
- Harmin paikka, 1994
- Ensimmäinen murhani, 1993

HENKIVARTIJA-SARJA

- Ilvesvaara, 2021
- Tiikerinsilmä, 2016
- Paholaisen pennut, 2012
- Oikeuden jalopeura, 2011
- Henkivartija, 2009

MUUT TEOKSET

- Joulupukin suudelma, 2021
- Valapatto, 2019
- Tappajan tyttöystävä ja muita rikoksia, 2018
- Kuusi kohtausta Sadusta, 2014
- Luonas en ollutkaan, 2007
- Viimeinen kesäyö ja muita kertomuksia, 2006
- Jonakin onnellisena päivänä, 2004
- Kun luulit unohtaneesi, 2002
- Sukkanauhatyttö ja muita kertomuksia, 2001
- Tappava säde, 1999

NUORILLE

- Kitara on rakkauteni, 1981
- Ja äkkiä onkin toukokuu, 1976

**LEENA
LEHTOLAINEN
JOULUPUKIN SUUDELMA**

TAMMI

HELSINKI

© Leena Lehtolainen ja Tammi 2021
Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä
ISBN 978-952-04-3357-4
Painettu EU:ssa

SISÄLLYS

Joulupukin suudelma	7
Valkoinen poro	34
Kuollut lumiukko	61
Joulutähdet	87
Valkoinen prinssi	105
Pimeän valon päivä	132
Jos sä lipun nostat salkoon	151
Jouluenkeli	171
Möykky	186
Joulukinkkuvaras	209
Yö ennen joulua	225
Kolme Joosefia	247
Jälkisanat	265

JOULUPUKIN SUUDELMA

1

Joulukuinen ilta oli hyisen kylmä. Räntäsateinen tuuli piiskasi kasvojani, kun ylitin Mannerheimintietä. Liikennevalot vaihtuivat, ennätin juuri kiskaista puolisokean mummon turvaan lähestyvän raitiovaunun alta. Kuljettaja soitti varoituskelloja ja mummo kiitteli minua vuolaasti ruotsin kielellä. Hän kutsui minua nuoreksi mieheksi.

Stockmannin tavaratalo oli valaistu juhlavasti, kuten aina joulunalusaikaan. Henkilökunnan sisäänkäynti oli Mannerheimintien puolella. Mies odotti minua hissien luona. Hän oli kymmenisen senttiä lyhempi kuin minä. Bossin puku istui mainiosti, silmälasien kehykset olivat suoraan viimeisen miesten Voguen sivuilta.

– Neiti New York? hän kysyi. Puhelimessa hän oli vaatinut, ettemme käyttäisi mitään nimiä.

Nyökkäsin. Mies tilasi hissini ja vei minut kellari-kerrokseen.

– Henkilökunnan taukotilat ovat kahdeksansessa kerroksessa, mutta täällä alhaalla on salainen neuvotteluhuone, jossa meitä ei nähdä. Mies avasi kymmenen senttiä paksun teräsoven. Sen takaa paljastui töölöläissalia muistuttava sisustus: upottava sohva, kaksi Le Corbusierin klassikkonojatuolia ja lasinen pöytä, jolla oli orkideaasetelma. Puistomaisemaan avautuvat ikkunat olivat tietysti vain taidokkaita fotorealistisia tauluja. Rännän kastelema maihinnousutakkini ja kuluneet buutsini eivät sopineet lainkaan ympäristöön.

– Istukaa. Mies teititelli, mikä oli Suomessa harvinaista.

– Saako olla kahvia tai teetä?

– En tarvitse kumpaakaan. Töissä kartoin turhia nautintoaineita. Ne vain sumensivat keskittymiskykyäni.

Mies otti salkustaan mapin ja selasi sen sisällä olevia papereita. Hänen kasvonsa olivat kalpeat kuin kipsilevy, mustat hiukset oli vedetty öljyn avulla päätä pitkin. Ääni oli matala ja ilmeetön.

– Hilja Ilveskero, ikä kaksikymmentäkahdeksan. Valmistunut Queensin turvallisuusakatemiasta New Yorkista erinomaisin arvosanoin kolme vuotta sitten. Työskennellyt sen jälkeen yksityisten kansalaisten palveluksessa, mutta nyt juuri vailla työtä. Miksi?

– Edellinen työnantaja siirtyi Tokioon yritykseen, joka tarjoaa avaintyöntekijöilleen turvallisuuspalvelut firman puolesta. Löydätte hänen suosituksensa papereitteni joukosta.

Mies hymyili.

– Olen tietysti tarkistanut taustanne. Nykymaailmassa ei voi olla liian varovainen.

Hymähdin. Minä ja Stockmannin tavaratalon turvallisuuspäällikkö Henrik Bruun taisimme puhua samaa kieltä.

– Te olette tottunut työssänne kantamaan asetta ja käyttämään tarvittaessa suoraa fyysistä väkivaltaa, hän totesi. – Juuri sellainen mies... henkilö... jota tarvitsemme. Toivottavasti ette joudu käyttämään asetta, se olisi huonoa julkisuutta tavaratalollemme, mutta teidän täytyy olla varautunut kaikkeen. Kerroin työvoimaviranomaisille että tarvitsemme ylimääräisen vartijan joulusesonkia varten. Työ ei silti ole tavallista myymälävarkaisten kytteämistä ja häiriköiden poistamista. Henkilökuntaamme on soluttautunut varkaita. Teidän tehtävänne on heidän paljastamisensa. Tarvitsette siihen sopivan naamion, jonka ansiosta pääsette soluttautumaan lähemmäksi asiakkaita kuin tavallinen myymäläetsivä. Teistä tulee yksi talon joulupukeista.

2

Nenäalustani kutitti vietävästi. Olin tottunut käyttämään viiksiliimaa pukeutuessani miespuoliseksi alter egokseni, mutta joulupukin naamioon kuului myös rinnuksille asti ulottuva parta. Liimasin kulmakarvat omieni päälle, ne varjostivat lasien peittämiä silmiä. Maalasin nenäni poskipunalla juoponnokaksi ja meikkasin siihen pari luomea. Pitkät valkeat hiukset kätkivät korvat. Joulupukin punanutun alla minulla oli läskipuku, joka lihotti parisenkymmentä kiloa ja piilotti vähät nai-

selliset muotoni. Istuminen tuntui oudolta, sillä puvun vatsa ja rinta litistyivät vastakkain ja reidet levisivät sivuille. Kävelystä tuli jyrkempää ja arvovaltaisempaa kuin tavanomaisista loikistani. Koska puku oli kevyt, pääsisin tarvittaessa säntäämään juoksuun.

Ujutin aseensa ja varapatruunat joulupukinnutun vasempaan kainaloon. Ratkoin sauman auki ja kiinnitin sen tarranauhalla. Puin käsiini ohuet punaiset kintaat, sillä paljaat käteni olivat naiselliset, vaikka pidin kynteni lyhyinä ja lakkaamattomina. Nousin hissiin pysäköintihallin alimmasta kerroksesta. Olimme Bruunin kanssa sopineet, että naamioituisin salahuoneessa. Siten pystyisin parhaiten salaamaan henkilöllisyyteni. Huonetta ei näkynyt edes talon pohjapiirroksissa ja sen olemassaolosta tiesi lisäksi vain talon ylin johto. Edes myymäläetsivät eivät tunteneet salaisuutta.

– Työntekijämme poistuvat talosta näiden kulkuvalojen kautta, oli Bruun opastanut minua tavaratalon jo sulkeuduttua. Turvatoimet näyttivät pitäviltä: jos henkilökuntaan kuuluvilla oli mukanaan talosta hankittuja tavaroita, niistä piti pystyä esittämään kuitti. Mikään järjestelmä ei ollut sataprosenttisen varma, mutta Bruun ja vartijat olivat tarkkailleet poistumistietä jo toista kuukautta. Kukaan ei olisi pystynyt viemään portin läpi sitä tavaramäärää, joka oli kadonnut. Varkaat olivat kähveltäneet kameroita, puhelimia, iPadeja, hiilikuituveitsiä ja monen sadan euron arvoista kosmetiikkaa. Yhteenlaskettu hävikki oli noussut jo lähes kolmeen kymmeneentuhanteen euroon.

Hävinneet tavarat olisi ollut helppo kätkeä vaatteisiin tai laukun valemattomalle. Mutta kuinka hälyttimet oli

saatu irti ja lukitut kaapit avattua? Juuri nämä kysymykset olivat johtaneet turvallisuuspäällikön epäilykset henkilökuntaan.

Olin aloittanut rutiinitöistä eli käynyt läpi viimeisien kuukausien aikana taloon uusina palkattujen työntekijöiden tiedot ja tutkinut valvontakameroiden nauhoja. Olin aiemmin toiminut myymäläetsivänä vantaalaisessa kauppakeskuksessa. Kleptomaanit ja karkinnaysijät eivät minua kiinnostaneet, mutta koska olin turvallisuusalan palkkasoturi, tein kaikkea, mistä minulle maksettiin. Yksi narauttamistani pakonomaisista varkaista, ison yrityksen kehitysjohtaja, oli koettanut lahjoa minut pysymään vaiti rikoksestaan ja vannonut, että kyseessä oli sairaus. Olin kuullut saman selityksen ennenkin.

Pohjatöiden jälkeen oli aika astua joulupukin pieksuihin. Ne antoivat Coca-Cola-pukin teennäiseen punanuttuasuun suomalaisen leiman, ja niiden avulla Bruunin oli helppo erottaa minut talon muista joulupukeista, joita työskenteli kahdessa vuorossa yhteensä viisi. En kadehtinut heidän osaansa: kuunnella nyt hemmoteltujen kakaroiden ylimitoitettuja toiveita ja poseerata natiaiset sylissään varoen, ettei ottaisi kiinni väärästä paikasta, jolloin vanhemmat alkaisivat kiljua pedofilisyytteitä. Minulla oli taskussani karamellipussi, josta jakaisin pennuille tarvittaessa, mutta lahjatoiveet pyytäisin lähettämään suoraan Korvatunturille.

Ihmiset tuijottivat, kun astuin tavarataloon nousevaan hissiin, vaikka joulukuussa pukki oli jokapäiväinen näky suomalaisissa kaupoissa. Parivuotias pikkupoika vetäytyi äitinsä takinhelmoihiin. Koetin hymyillä, sillä tarkoi-

tukseni ei ollut herättää huomiota vaan tarkkailla. Jos olisin ollut myymälävaras, olisin valinnut muulikseni lapsen. Kiinni jäädessä olisin voinut väittää, että pentu oli kähveltänyt kännykän vahingossa. Lastenvaunuihin olisi helppo rakentaa välipohja, jonka alle saisi ujutettua vaikka mitä, ja vauvanhoitokasseissa kulki niin paljon kamaa tuttipullonlämmittimistä rintasuojiin, että niihin olisi helposti piilottanut myös varashältyttimenpoistimen.

Kosmetiikkaosastolla oli vielä väljää. Hankkiuduin varkauksien kohteeksi useimmin joutuneen myyntipöydän luo. Kallein rasvoista, kullanhohtoinen viidenkymmenen millilitran pullollinen ikuista nuoruutta lupaavaa yövoidetta, maksoi yli viisisataa euroa. Sitä oli varastettu viime viikkojen aikana kuusi pullollista hyllystä, jossa pullot olivat esillä. Valvontakamera ei ollut paljastanut syyllistä.

– Mieltiikö pukki lahjaa joulumuorille? Mukavasti naurun rypistämä viisikymppinen nainen, tuotemerkin konsultti, lähestyi minua pilke silmäkulmassaan. Nimi-kytissä luki Merja.

– Onhan se muori jo kolmesataavuotias, mutta kelpaa minulle vanhanakin, sutkautin, ja nainen kihersi lämmintä naurua. Hänen olisi ollut kaikkein helpointa vohkia voiteet. Vaikka hän myisi niitä alle kauppahinnan, voitto olisi melkoinen. Mutta kuka osaisi arvostaa viidensadan euron yövoidetta? Ehkä joku mustan pörssin johtohahmoista uskoi niiden tehoavan omaan ihoonsa.

Queensin turvallisuusakatemia perustaja ja johtaja Mike Virtue oli toistellut, että suurimmat turvallisuus-

uhkat tulivat usein organisaatioiden sisältä, niiden luotetuista henkilöistä. Merja-niminen kosmetologi oli yksi niistä, joita päätin tarkkailla. Pukki voisi esittää olevansa kiinnostunut hänestä. Naisten kanssa flirttaileminen ei oudoksuttanut minua, olin tehnyt sitä ennenkin sekä miehen vaatteissa että omana itsenäni. Työn takia otin minkä roolin tahansa.

Stockmannin tavaratalossa oli yhdeksän kerrosta unelmia, se oli Helsingin sydänkeskustan instituutio. Siirryin kellarikerroksen viihde-elektroniikkaosastolle. Asiakkaiden sukupuolijakauma oli toinen kuin kerrosta ylempänä: pelihyllyjen luona oli koulusta pinnaavia teini-poikia, puhelinten äärellä keski-ikäisiä miehiä. Joulupukki ei heitä kiinnostanut, tosimit ei satuolentoihin uskonut.

Erotin narkkarin asiakkaiden joukosta heti. Miehen ikää oli vaikea määritellä, se saattoi olla mitä tahansa kahden- ja neljäkymmenen välillä. Epämääräisen ruskeat hiukset roikkuivat hartioille, musta pipo oli vedetty kulmakarvoihin saakka. Parta oli ajettu varmaan kuukausi sitten. Mies oli kääriytynyt liian isoon mustaan villakangastakkiin, jonka hän oli onnistunut kähveltämään kierrätyskeskuksesta. Hänen vartalonsa nyki ja tärisi, tunnistin oireet Manhattanin aikaisen vuokraemäntäni ruumiinkielestä. Olin pari kertaa pelastanut hänen henkensä, vaikka se vain lykkäsi väistämätöntä loppua.

Hivuttauduin lähemmäksi miestä. Puhelinhylly oli avohylly, laitteet oli kiinnitetty alustaan metallisella spiraalinauhalla, jota ei saisi katki tavallisilla saksilla. Narkkari räpläsi Nokian uusinta mallia. Odotin hänen

seuraavaa siirtoaan. Harva huumeveikko oli taitava varas, vaan pölli mitä helposti sai irti ja myi seuraavasta annoksesta. Ammattilaisliigat olivat toista maata, ne kartoittivat ensin mahdollisen tarjonnan ja loivat sille kysynnän. Pimeillä markkinoilla kukaan ei kysellyt, mistä halpatuotteet olivat peräisin.

Kun lähestyin narkkaria, näin että hänen vasen pikkusormensa oli katkennut ensimmäisen nivelen yläpuolelta. Mies oli siis jättänyt velkojaan maksamatta. Hivuttauduin eteenpäin hitaasti kuin myyrää vaaniva kissa. Mies vilkuili ympärilleen hermostuneesti. Molemmat paikalla olevat myyjät pitivät häntä silmällä, ja näin yhden myymäläetsivistä ilmestyneen takavasemmalle. Pahus. Olisin mieluusti nähnyt millä menetelmällä mies koettaisi varastaa.

Hän laski puhelimen takaisin telineeseen. Haistoin hänestä huokuvan pelon hien. Ilmeisesti diilerille pitäisi saada pikimmiten maksuvälineitä. Myymäläetsivät eivät tienneet, että ajoin samaa saalista kuin hekin. Mietin kuinka viestisin kytälle, että hän pysyttelisi taustalla.

Hiippailin puhelinhyllyn vastakkaiselle puolelle, ja silloin narkkari huomasi minut. Hän hätkähti, törmäsi puhelinhyllyyn. Kännykkä sinkoutui hänen taskustaan ja lähti liukumaan pitkin lattiaa. Ehdin napata sen ennen kuin narkkari kerkesi perään, vaikka läskipuku hidasti kumartumistani.

– Et ole tainnut olla kiltti lapsi, murisin narkkarille, joka turhaan koetti tavoitella puhelinta kädestäni. Hän oli ollut minun pituiseni, noin sata kahdeksankymmentäsenttinen, mutta painunut kasaan aivan kuin luut olisivat

aineiden syöminä pehmenneet. Vartalossa ei olisi ollut lihaa edes nälkäisen koiran ateriaksi.

– Anna mun puhelin tänne! mies kähisi. Näin vartijan lähteneen litomaan, ilmeisesi hänelle oli tullut tärkeämpiä hommia.

– Älä yritä. Olet kuitenkin vohkinut sen.

– En ole! Katso vaikka näytön kuva, se on minun. Siinä näkyy Paulan hautakivi...

Puhelin oli Nokian mummomalli, josta ei olisi katu-kaupassa saanut paria kymppiä enempää, ja sen näytössä oli särö. Hipaisin navigaationäppäintä ja esiin tuli valokuva. Hautakivi oli mustanharmaata kiveä, siinä oli pois lentävän joutsenen kuva ja yksinkertainen teksti: Paula Johanna Salo, 1985–2012.

– Mitä mun puhelimeni kuuluu joulupukille? Mies oli saanut uutta tarmoa ääneensä.

– Miten muuten pukki voisi saada selville, kuka on ollut tuhma ja kuka kiltti? Saisinko nähdä henkilöllisyystodistuksen?

– Ei sulla ole mitään oikeutta, et sä ole poliisi...

– Saan jeparit hetkessä paikalle, jos heitä kaipaavat. Taidat olla heille tuttu kaveri.

Mies pyyhki hikeä otsaltaan ja väitti sitten, että lompakko papereineen oli jäänyt kotiin. Kysyin halusiko hän että tekisin henkilöön kohdistuvan tarkastuksen tässä kaikkien edessä vai takahuoneessa. Mies yritti vikistä jotakin puuttuvista valtuuksistani, mutta tartuin häntä katkenneesta sormesta otteella, joka hitusen tiukempaan vääntäisi tyngän sijoiltaan. Narkkis oli oikeassa: ei minulla ollut mitään valtuuksia. Piti vain esittää sellaista,

jolla oli. Näin, että myymäläetsivä tarkkaili meitä edelleen. Otinko riskin, kun eksyin hänen reviiirilleen?

– Taitaa se lompakko sittenkin olla mun taskussa. Venaas. Tuskan hiki oli kohonnut miehen otsalle. Hänen lompakkonsa oli litteä kuin tautinen kampela. Muovirahasta ei ollut tietoaakaan, onnettomalla ei ollut edes Stockmannin kanta-asiakaskorttia. Kuvallisessa sairausvakuutuskortissa luki Veli-Pekka Virtanen. Syntymäajan mukaan mies oli kaksikymmentäkahdeksanvuotias, syntymäkotikunta oli Vantaa.

– Kuules nyt Virtanen. Jos meinaat että pukki tuo sinulle edes yhden lahjan tänä jouluna, et enää näytä täällä rumaa naamaasi. Sano pomollesi, että tämä lähde on kuivunut. Irrotin otteeni miehen sormesta. – Taitaa se toivomasi valkoinen joulu jäädä tulematta. Täältä et saa ainakaan tienattua rahoja lumeen.

Virtanen irvisti minulle kuin ansalankaan jäänyt ahma ja häipyi. Hän oli niin kömpelö tapaus, että tuskin oli kyennyt niihin varkauksiin, joita tavaratalossa oli tehty, mutta ainakin olin saanut yhden häirikön hädettyä häiritsemästä herrasväen lahjaostosorgioita. Siitähän minulle maksettiin.

3

Virtanen oli dramaattisinta, mitä tavaratalossa pestini ensimmäisellä viikolla tapahtui. Jouluhässäkkä paheni päivä päivältä, ja korviani särkivät imelästi sovitetut joululaulut, jotka kuulin kymmeniä kertoja työvuoroni

aikana. Koetin pysytellä kaukana sekä vartijoista että muista joulupukeista, sillä lapsiasiakkaat eivät saisi nähdä kahta punanuttua samaan aikaan. Silloin voisi mennä usko kokonaan. Omani olin menettänyt jo viisi-vuotiaana nähtyäni, kuinka minut kasvattanut enoni oli lähtenyt urheiluseuran joulupukiksi. Eno oli selittänyt, ettei pukin esittäminen ollut huijausta, vaan kaikki tarvitsivat ihmeitä. Kun katselin sohjossa polvillaan kerjäävää romaninaista, minun oli mahdoton uskoa taruihin.

Minä en pannut toivoani muuhun kuin omaan yrittämiseeni. Olin menettänyt riittävästi läheisiä ollakseni turvautumatta kehenkään ulkopuoliseen, mutta saatoin toiveeni toteuttaakseni naamioitua milloin keneksikin, jopa joulupukiksi.

Kosmetiikkaosaston Merja ilahtui aina, kun tulin hänen juttusilleen. Hän esitteli minulle luksustuotteita, jotka kuulemma sopivat myös miesten iholle. Joulupukki taitaisi kaivata ainakin meikinpoistoainetta. Flirttailin takaisin, se vahvisti identiteettiäni miehenä, mutta samalla sain mahdollisuuden tarkkailla myyntipöydän tapahtumia. Kosmetiikkavarkaudet jatkuivat edelleen.

Lauantai-iltana olin niin ryytynyt, että päätin poiketa baariin. Tarkistin valvontakamerasta ettei kukaan näkisi Hiljan poistuvan salahuoneesta. Kiersin pysäköintipaikkaa niin, että minun oletettaisiin tulleen autolla, sitten astuin hissiin. Olin jälleen oma itseni, pitkä vaalea nainen, joka muistutti valkoihoista versiota Grace Jonesista. Farkut ja musta mokkajakku tuntuivat vähältä suojalta Mannerheimintien puoleisista ovista hyökkäävää tuulta vastaan. Sän-täsin kadun yli hotelli Marskin baariin ja tilasin tequilan.

Se saisi vereni kiertämään. Baarissa soi vanha jazz, joka oli kuin vaahtokylpy korvilleni joululaulunauhan sijaan. Olin lukevinani ilmaisjakelulehteä ja räpläsin puhelintani. Olin tottunut hengaillemaan yksin kapakoissa ja häättämään tiehensä ne, joiden seuraa en kaivannut.

Tutun näköinen mies istui ikkunan luona. Hänellä oli urheilullisen näköinen vartalo ja pystyyn geelattu musta tukka. Paksusankaiset lasit hämäsivät hetken ennen kuin tajusin, että mies oli se Stockmannin myymäläetsivistä, joka oli ollut paikalla elektroniikkaosastolla, kun olin alkanut hätyyttää narkkaria. Työtehtävissä mies ei käyttänyt laseja ja pukeutui polvista ja takamuksesta pussittaviin halpahallifarkkuihin ja hihansuista kuluneeseen pusakkaan. Hienostorouvat käänsivät hänestä katseensa. Siviilissä miehen vaatteet olivat tyylikkäämmät, ja huomasi, että miehen viereisessä pöydässä istuvat neidot koettivat parhaansa mukaan kiinnittää hänen huomionsa. Miehellä ei ollut vihkisormusta, mutta tiesin vanhasta kokemuksesta kuinka helppo se oli ottaa sormesta.

Käännyin baaritiskin nurkalla sen verran, että saatoin tarkkailla naisten huomionherättämisrituaaleja. Mies ei vaikuttanut heistä kiinnostuneelta. Hän oli hauskan näköinen turvallisella tavalla, ja sellaiset miehet eivät sytyttäneet minua. En etsinyt renttujakaan, ja ruikuttajiin en viitsinyt voimiani tuhlata, sillä en ollut ymmärtäväinen nainen.

Kaksikon pettymykseksi myymäläetsivä viikkasi lehensä, jonka sanaristikkoa hän oli täyttänyt, ja nousi. Päästäkseen vessaan miehen oli kuljettava ohitseni. Hän tuoksui myskille ja nahalle, se oli miellyttävä haju. Tun-

sin sen uudestaan, kun mies käveli ohitseni baaritiskille ja pyysi toisen jouluoluen. Koska mies ei ilmeisesti ollut tullut baariin etsimään naisseuraa, pysyttelin vaiti. Tilasin toisen tequilan.

– En ole ennen nähnyt meksikolaisravintoloiden ulkopuolella naista, joka pitää tuosta, myymäläkyttä totesi.

– Ei viinapulloissa ole suositussukupuolta. Katsoin miestä halveksivasti. Se tehoi.

– Juo toki ihan mitä haluat. Yleensä vain naiset litkivät skumppaa tai siideriä.

– Minä en ole mikään yleensä vain -nainen. Väläytin nokkeluuteni perään pienen hymyn. Mies kysyi olinko koskaan käynyt Meksikossa. Tunnustin, etten koskaan ollut selvinnyt New Mexicoa etelämmäksi, vaikka olin asunut muutaman vuoden New Yorkissa. Kerroin hänelle saman valheen kuin yleensä, eli väitin olevani ravintola-alalla. Mies esittäytyi Petriksi ja sanoi olevansa vartiointihommissa, joista ei voinut puhua enempää. Väitän, että etunimeni oli Kanerva, joka on toinen nimeni. Petrin mielestä nimi oli kaunis.

Iskuhommissa olleet naiset poistuivat. Blondattu povipommi loi minuun veitsenterävän katseen ja löi tahallaan käsilaukulla selkääni. Hän ei vaivautunut edes huudahtamaan suomalaisten yleisintä anteeksipyyntösanaa eli ohoa. Tiesimme kumpikin, mistä oli kysymys, enkä jaksanut alkaa opettaa misulle tapoja.

Petri oli puhelias, mikä sopi minulle. Enimmäkseen hän kertoi matkoistaan. Hän harrasti sekä purje- että lumilautailua, ja työ tuntui olevan hänelle vain keino rahoittaa harrastus. Hän asui vuokralla pienessä kopissa

Kalliossa eikä omistanut kuin polkupyörän, koko palkka meni matkustamiseen.

Toisen paukkuni tyhjennyttyä mietin, oliko Petri niin puoleensavetävä, että ottaisin paljastumisriskin ja menisin hänen kanssaan sänkyyn. Lopulta hylkäsin ajatuksen, en siksi, että olisin karttanut yhden yön heiloja vaan siksi, että vaara jäädä kiinni oli liian suuri. Lompakossani oli sekä vartija- että ajokorttini, ja itse tutkin tilaisuuden tullen jokaisen irtopanon tavarat.

Mies sen sijaan oli hölmön luottavainen. Kun hän lähti vessaan, hän jätti puhelimen baaritiskille. Baarimikko sekoitti parhaillaan Cosmopolitania pikkujoulutunnelmissa olevalle tyttökolmikolle, joten kurkistin äkkiä vempeleeseen, joka oli jo myynnistä poistunut simppele simpukka-Nokia.

Ei viestin viestiä. Osoitekirjassa vain etunimiä sekä äiti ja pomo. Ehkä Petri oli jättänyt puhelimen pöydälle huolelta, koska laite ei kätkenyt salaisuuksia.

Näppäsin kuvagallerian auki puolivahingossa. Ensimmäisessä ruudussa näkyi lumen peittäämä vuoristomaisema. Seuraava ruutu oli huomattavasti tummempi, siinä oli hautakivi. Pois lentävä joutsen ja teksti Paula Johanna Salo, 1985–2012.

Joulupukin taikavoima taisi sittenkin toimia.

Kun heräsin aamukuudelta, pakkaneen oli kiristynyt kymmeneen asteeseen ja kalpeat tähdet olivat ilmesty-

neet taivaankannelle. Mietin edellisiltaista. Petri ei ollut sanonut sukunimeään, mutta saisin sen kyllä selville Stockmannin henkilöstörekisteristä. Voisiko se olla Virtanen tai Salo? Olin edellisiltana syytellyt väsymystäni ja antanut lähtiessäni tekaistun Facebook-osoitteen nimelle Kanerva Hakkarainen.

Puin lenkkivaatteet ylle ja kävelin Stockmannille. Aurinko ei ollut näyttäytynyt viikkokausiin, nyt se nousi Vanhankaupunginselän ylle punaisena kuin joulukuusen koristeomena. Maaailma oli hopeanvalkoinen, koirat nostelivat ripeästi tassujaan lumessa ja koettivat pörhistää turkkejaan pakkasta vastaan. Vedin maastotakin hupun tiukemmin päähäni enkä riisunut aurinkolaseja kun näppäilin automaattikoodin ja kävelin Vanhan ylioppilastalon takaa pysäköintihalliin johtavaan hissiin. Aina oli mahdollista, että Petri seurasi valvontakameraa.

Myymäläetsivä ja narkkari, oliko siinä varkaudet tehnyt työpari? Vaikka murtohälyttimien poisotin ei kuulunutkaan kauppakytän varustukseen, Petrin olisi ollut helppo hankkia sellainen. Ehkä hän oli myös pitänyt huolta siitä, että kollegat olivat pitäneet Veli-Pekka Virtasta harmittomana. Vai olivatko miehet kenties tuumineet, että narkkari oli liiankin todellinen syyllisehdokas tullakseen edes epäilyksi?

Salahuoneessa avasin Bruunin minulle antaman henkilöstöluettelon. Petrin koko nimi oli Petri Ilmari Aalto, osoite oli Pengerkatu, sotilasarvo reservin vänrikki, ikä kolmekymmentäyksi. Googlasin Paula Johanna Salon, mutta en löytänyt mitään, mikä olisi aut-

tanut eteenpäin. Tarvitsisin poliisin henkilöstörekisteriä. Tommy H. oli ollut kanssani samaan aikaan armeijassa, olimme vapaa-aikoinamme treenanneet yhdessä poliisikoulun pääsykokeisiin. Tommy H. oli ollut ihastunut minuun ja pettyi kun en ollut hakenutkaan Hervantaan. Tuskin ne olisivat sinne murhaajan tytärtä ottaneet. Viimeisellä pitkällä marssilla Tommy H:lta oli venähtänyt selkälihas, ja olin loppumatkasta kantanut myös hänen pakkauksensa. Kiitollisuudenvelan maksuksi Tommy H. hankki minulle tietoja. Hän oli nykyään naimisissa, joten olimme enää hyvät kaverit.

– Moi Tommy H. Mulla olisi kolme nimeä, joista tarvitsen kiireellisesti tietoa. Veli-Pekka Virtanen, Paula Johanna Salo ja Petri Ilmari Aalto.

Olin hädin tuskin saanut läskipuvun, joulupukin nutun ja parran paikoilleen, kun Tommy H. soitti takaisin. Petri Aallosta ei ollut merkintöjä poliisin tiedostoissa. V-P Virtanen oli istunut kaksi lyhyttä kakkua huumausaineiden levittämisestä, niitä edelsi liuta sakkotuomioita. Paula Johanna Salon ehdolliset tuomiot olivat jääneet yhteen. Hän oli ajanut päin rekkaa keskellä yötä Kustaa Vaasan tiellä. Huumeseuloissa oli löytynyt sekä alkoholia, bentsodiatsepiinia että vahvaa kipulääkettä. Salolta oli jäänyt kolmevuotias tytär.

– Jonka isä on...

– Papereissa on vain äidin nimi. Lapsi on nykyään isoäitinsä huollettavana.

– Tarjoan joskus kierroksen tai pari.

– Katsotaan nyt. Jenna on raskaana ja tuntee olonsa turvattomaksi ilman minua.

KAKSITOISTA KUTKUTTAVAN JÄNNITTÄVÄÄ KERTOMUSTA JOULUNODOTUKSEEN!

Maria Kallio palaa jouluksi kotiseuduilleen ja kohtaa pulaan joutuneen ensirakkautensa. Hilja Ilveskero on pestautunut tavaratalon joulupukiksi, mutta tämän pukin tehtävä ei ole jakaa lahjoja lapsille vaan napata myymälävarkaita.

Poliisi sen tietää: joulu on juhlista julmin. Köyhän täytyy varastaa kinkku, veljen kostaa sisaren tappajille, hylätyn vaimon tuhota miehen uusi onni hinnalla millä hyvänsä. Peliin saattaa sattuman lisäksi puuttua oudossa muodossa ilmestyvä jouluenkeli. Mutta ketkä ovat kolme Joosefia?

Leena Lehtolaisen kertomuskokoelmassa jouluna ei jännitetä pelkästään lahjapakettien sisältöä.

